

"EDINOST"
izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torkih, četrtekih in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri zvečer. — **Obojno izdanje stane:**
za jeden mesec f. 1.—, izven Avstrije f. 1.40
za tri meseca . . . . . 2.60 . . . . . 4.
za pol leta . . . . . 5.— . . . . . 8.—
za vse leto . . . . . 10.— . . . . . 16.—
Na naročbe brez prisložene naročnine se
rejemlje ozira.

Pomembne številke so dobivajo v prodajniških tobaka v Trstu po 2 nr., v Gorici po 2 nr. Sobotno večerno izdanje v Trstu 2 nr., v Gorici 2 nr.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

V katerem jeziku naj občujejo c. k. oblasti z občinami?

Interpelacija posl. Jenka in tovaršev na c. k. vlado v seji deželnega zbora istreškega dne 10. februarja 1894.

Na pritožbi dveh županov — Pasinskega in Podgrajskega — izdal je visoko c. k. ministerstvo notranjih zadev tri odloke (iz dne 24. avgusta 1891. štev. 14141, 18. februarja 1892. štev. 29102 in 15. oktobra 1892. štev. 15860), v katerih izroka, da ne gre in ni niti v interesu brzega in brespritožbenega poslovanja, dopisovati tem občinam v nemškem jeziku, koji za Pasin ni navaden v deželi, odnosno v kraju, a za Podgrad ni „pravilen“.

Vedlo tožbe županstva Vrbniškega proti slavnemu deželnemu odboru istreškemu razsodilo je c. k. državno sodišče na Dunaju dne 3. julija 1888. štev. 111, da je v duhu državnega temeljnega zakona, da se vsak podnešek v jednem, v deželi navadnem jeziku reši v istem jeziku, ter da je deželni odbor, rešavajoč hrvatske podneške italijanskim jezikom, kršil državne temeljne zakone in politične pravice občine.

Odgovarja na interpelacijo poslanca Spinčiča in drugov, zagotavlja je njegova prevazišenost gospod ministerski predsednik in vodja ministerstva notranjih zadev v 55. seji državnega zbora dne 20. oktobra 1891., da se politične oblasti popolnoma zavedajo svoje dolžnosti v smislu člena XIX. državnega temeljnega zakona iz dne 21. decembra 1868. državni zakonik štev. 142 in da je pri politični upravi v Primorju dovolj poskrbljeno na to, da je mogoče zadowoljiti jesikovnim potrebam bodisi v ustremem, bodisi v pismenem občevanju.

Ni mislit, da bi bil njegova prevazišenost gospod minister to nekako lahko misljeno izjavil; nego izjava opirati se je morala na uradna poročila iz Primorja. A gotovo je, da ona poročila niso bila v soglasju z istinitimi razmerami. Kajti niti sedaj, po preteklu več nego dveh let, se politične oblasti ne zavedajo svojih dolžnostij, niti ni v Primorju dovolj uradnikov, vedih hrvatskega, odnosno slovenskega jezika.

Jasno je, da omenjeni odloki c. k. ministerstva ne morejo imeti veljave samo za dotedni dve, nego morajo imeti jo za vse občine celega Primorja. Bredvombeno je tudi, da velja rassoda c. k. državnega sodišča ravno tako za c. k. oblasti kakor za deželni zbor.

PODLISTEK.

(4)

Lepa Anka.

Hrvatski spisal Avgust Šenov.

Podorenil Peter Medvedček.

(Dalje.)

„Dolaj, kakor hočeš,“ odvrne mati, „in gospod Bog naj te blagoslov!“ Roki položi na Milanovo glavo, ki je klečal blažen pred njo.

Kar se odpro vrata. Vstopi lepa, črno-lasa deklica s slavnatim klobukom, s kaj obstoji, ko vidi pred gospo Miličko klečečo možko osebo, katero ni mogla spoznati. Milenčič privzdigne glavo, poskodi, Anka vztrpeti, kri jo udari v obraz, roki spusti v predpasnik, vso lepo ovtje se vsuje na pod, a iz prsi se joj izvije klic, ki je kazal strah, začudenje in veselja ob enem. Veliki črni očesi vzplamtite in zrite v Milana s čudnim pogledom, kakor da bi hoteli rešiti veliko uganko. Gospa Milička ustane in Milan za njo.

„Da ste mi zdrava, draga Anica!“ reče domačinka, „kaj ste se tako ustrašili tega možkega? Saj ni tujec! Da Vam ga predstavim: Moj sin je, moj Milan!“

„Oprostite, milostiva gospa, — reče

Navali vsemu temu pa pošiljajo c. k. okrajna glavarstva županstvom, ne izvzemši ni Pazinskega ni Podgrajskega, še vedno nemške in italijanske dopise in se glede zadnjih najbolj odlikuje okrajno glavarstvo v Lošinju s tem, da rešuje hrvatsko podneško vedno v italijanskem jeziku.

Vse to dogaja se v zadevah lastnega delokroga okrajnih glavarstev deloma zato, ker se prezirajo višje naredbe, odnosno razsodbe, deloma pa zato, ker ni dovolj poskrbljeno, da bi bilo okrajnim glavarstvom mogoče zadowoliti jesikovnim potrebam, marveč se v prvi vrsti skrbi za velike in male gospode iz drugih dežel, da dobé službe v Primorju.

Gledé pa na naredbe namestništva, koje imajo okrajna glavarstva priobčevati županstvom, viditi je, da smatra namestništvo — ako sploh spoštuje višje naloge in razsodbe — okrajna glavarstva za urade, kajim je dolžnost prevajati nemške in italijanske, mnogokrat zelo občirne spise na hrvatski ali slovenski jezik! Okrajna glavarstva pa, koja se ali ne zavedajo te svoje nove dolžnosti, ali nimajo osoba, ali jim primanjkuje časa, pomagajo si, da se vsaj navidezno zavarujejo, s tem, da a tergo propisa namestništvene nemške ali italijanske naredbe na kratko zapisajo v hrvatskem ali slovenskem jeziku: županstvu na znanje, ali poročanje, ali izvršenje, ali kaj sličnega. In tako dobivajo županstva proti načelu prirodnega zakona, proti dolžni temeljnega državnega zakona, proti veljavni razsodbi državnega sodišča in proti svedani izjavi ministerstva vendar nemške in italijanske dopise!

Obszrom na vse to, vprašajo podpisani: Hodo li vis. c. k. vlada vendar že skrbeti za to, da se glede porabe hrvatskega in slovenskega jezika v Primorju vršo in spoštujejo kolikor prirodi in temeljni državni zakoni, toliko tudi razsodbe državnega sodišča in naredbe ministerstva?

Poreč, dne 1. februarja 1894.

Slavoj Jenko, dr. Fran Volarič, Vjekoslav Spinčič, D. Beršič, dr. M. Laganja, Matko Mandić, dr. Dukić, Fr. Flego.

Političke vesti.

Državni zbor. Med dočlimi spisi na poslansko zbornico je tudi dopis trgovinskega ministra, s katerim priobčuje, da se je dočatno postavila v proračun svota 147.000 gld., da se pokrije potrebščina, katera nastane po

Anka v zadregi, „pričela sem, kakor navadno, po Vas; ko sem pa opazila gospoda, res sem se ustrašila. Čast sem že imela spoznati se z Vašim sinom, a čudila sem se, ko sem ga zagledala v takej obleki. Sicur, da ste mi zdravi, gospod Milič, dobro došli v domačem kraju!“ Stopivši korak naprej, ponudi mu roko in se smehlja.

„Da ste mi zdrava, gospodičina Anka!“ pokloni se Milan, in hitro poljubi belo ročico. „Srčno mi je žal, da ste se radi mene prestrašili. Kaj sem res tako strašilo v tej, res ne svetej obleki. Temu ste tudi Vi nekoliko krivi. Sami veste, da se Vam obljudil, da Vam bom tolmačil Vrazove pesmi; da mi bo ložje, slekel sem črno sukajo. Na tak način izvršim bolje svojo obljubo. Morda pa ste pozabili na način pogovor, morda me ne opristili dane besede?“

„Nisem pozabil,“ odvrne deklica v zadregi, „poglejte — in mu pokaže Vrazove pesmi.“

„Ali sta čudna moja gost! — smeje se domačinka — „tukaj na pragu sklepata dogovore, kakor dve neprijateljski velesili na meji svojih držav. Pustita sedaj Vraza, poj-

novem zakonu v podporo trgovinski mornarici; potem priobčuje državni računski zaključek in vladno predlogo o krošnjarstvu. Okrajno sodišče tržaško prosi dovoljenja, da se sme sodniji postopati proti poslancu Nabergou po §§ 491 in 492. — Vlada predlaga trgovinski dogovor z Rumenijo, trgovinsko pogodbo s Španijo, zakonske načrte o krošnjarstvu, o uravnavi poslovanja pri nekaterih trgovinskih obrtih na drobno, potem o daljški statistiki. Predsednik nasušna, da so položili svoje mandate poslanci Stefan Richter, dr. Steinwender in Wohanka. — Prihodnja seje bude v pondeljek.

O volilni preosnovi bavil se je ministrski svet, kakor smo že poročali, to dni. Temeljna načela za to preosnovno so že določena, a ves načrt pride pred poslansko zbornico že le potem, ko izjavijo koalirane stranke, da so zadowoljno žnjim. Ker pa treba v to mnogih posvetovanjih, ni niti misilit na to, da pride volilna preosnova v zbornico pred prihodnjo jenzeno. Do razprave v zbornici imamo še torej dolgo, dolgo čakati. Ako pomislimo sedaj, da je koalicija uprav to zadevo babato proglašila kot prvo točko svojega programa, a da se hočejo že le posvetovati o njej, vidimo takoj, da koalicija niti nima določenega programa, in da jo velja isto nadelo, kakor grofu Tasseff-u: — fortvuraste!

Državnozborski predsednik pohvaljen. Dne 22. t. m. sprejel je Nj. Vel. cesar v dolgi avdijonci barona Chlumeckega. Nj. Vel. izrazilo je svojo zadočenje na trudu, katerega je imel Chlumecki za koalicijo.

Razprava proti ubijalcem Mrve prične v kratkem, obtoženci se ne marajo privati proti vsebinu obtožbe. (Obtožbo smo omenili v zjutranjem izdanju z dne 22. t. m. med političkimi vestmi. Ur.)

Pomilovanje. Z Dunaja poročajo: Dne 25. aprila t. l. to je na dan 40letnice svoje poroke, Nj. Vel. cesar pomilosti obsojene zaradi političkih pregreškov. Govori se, da bode ta milost vladarja obsegla tudi obsojene člane „Omladine.“

Ogrska poslanska zbornica nadaljevala je v svoji seji dne 22. t. m. razpravo o cerkveno-politički preosnovi. Pravosodni minister Szilagi govoril je dve uri v obrambo preosnove; med ostalim omenil je, da bi nastali valed Apponyevega predloga — ako bi se vsprejel — večni preprič med cerkvijo in državo. 200 poslancev priredilo je ovacijo Szilagiju; pred zbornico pa ga je pozdravila velika množica ljudstva (ali ne krivonosega? Op. ur.) z viharnimi „Eljen“-klaci. Občinstvo

dimo v vrt! A ti, moj Milan, poberi mi hitro uboge cvetlice, katere je stresla gospodičina vsele strahu. Gremo, Anica!“

„Kakor Vam je drago, milostiva gospa!“ pokloni se deklica in pogleda Milana, ki je kleče pred njo pobiral cvetlice.

Zenski odidete na vrt za hišo, kmalu za njima prihiti tudi Milan ter iroči deklici šopk, ki ga je naredil iz pobranih cvetic.

Vrt gospa Miličke je stal na gričku, od koder se je videla vsa divna zagorska krajin. Dolina in breg, gozd, vinograd in log, potoki, beli gradiči po holmih, leseni mlini, male hišice in podrtine starih gradov, vse so je prikazovalo pred teboj; nad teboj pa so viseli sivi oblački, pozlačeni od sahajajočega sonca.

Sredi vrtu so bile štiri starodavne lipe, pod njimi kamenita miza in kamenite klopi. Tu se ustavi društvo. Gospa Milička radošno opazuje Anko, a Anka, sluteča, da jo Milanova mati opazuje, ker je zvedela za kako tajnost, ni vedela, kaj bi govorila ter je trgala list za listom, cvet za cvetom iz šopka.

Sred vrtu so bile štiri starodavne lipe, pod njimi kamenita miza in kamenite klopi. Tu se ustavi društvo. Gospa Milička radošno opazuje Anko, a Anka, sluteča, da jo Milanova mati opazuje, ker je zvedela za kako tajnost, ni vedela, kaj bi govorila ter je trgala list za listom, cvet za cvetom iz šopka.

„Oj mati, mati! srečna ste bila, a tudi

Oglas se računa po tarifu v petitu: za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsegajo avandih vrstic. Poslana osmrtnica in javne zavaha, domači oglasi itd. se računajo po pogodbah.

Vsi dopisi naj se pošljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejme upravnštvo ulica Caserma 13. Odprte reklamacije so proste poštnine.

„V edinosti je moč!“

je tekalo za poslance opozicije, pritrjači jim ironično, dokler je ni razgnala policija.

Srbija. Že nekaj dni nismo čuli ničesar o dogodkih v tej „srečni“ kraljevini. Neko poročilo iz Belegaigrada z dne 22. t. m. javlja, da pridno zapirajo radikalne „agitatorje“. Samo dne 22. t. m. zaprli so zoper 50 oseb. — „Kölnische Ztg.“ pišejo iz Belegaigrada, da razkralj Milan nikakor ne misli ostaviti Srbije, ker se hoče trdovratno upirati vplivu inozemskih držav. Milan misli, da ako bi pobral svoja kopita iz Srbije, bila bi to nekakrja pljuska sedanjemu ministerству in vrhu tega bi izgubila dinastija na svojem ugledu. Ako bi radikalci pričeli odkrit boj proti dinastiji, bi Milan kar naravnost prevzel vladno krmilo. — Ministrski predsednik Simić odpotuje dne 24. t. m. v Rim, da predloži kralju pisma, s katerimi je bil poklican v Srbijo.

Poslanska zbornica Italijanska. Pri volitvi predsednika je dobil Zanardelli 186 glasov; Biancheri je dobil 177 glasov, 30 listkov je bilo praznih. Bila je torej potrebna očja volitev. Pri očji volitvi je dobil Biancheri 191, Zanardelli 187 glasov, 23 listkov je bilo praznih. Biancheri je torej izvoljen. Tak veček volitve se ni pričakoval in se raznovrstno tolmaci ta izvolitev. Značilno je to, da so nekateri ministri delovali za Zanardelli, drugi za Biancherija. Včeraj vršila se je volitev podpredsednika. — Generalni prokurator pri kasacijskem sodišču zahteva, da zbornica odobri ukrep, vsele katerega so zaprli poslance Giuffrida, vodjo sicilskih socialistov, utemeljajoč svoje zahtevanje z najdenimi pisimi, kateri dokazujojo, da sta si dopisovala De Felice Giuffrida in Cipriani.

Nevarnega anarchistata prijeli so dne 22. t. m. v Carrari. Isti je nek Bonicelli, o katerem mislijo, da je bil duša upornikom v Zorani. Prijeli so ga baš v tem trenotku, ko se je hotel odpeljati v Genovo.

Grožnje pariških anarchistov. Državni prokurator v Parizu, Raulier, dobil je dne 22. t. m. grozilno pismo, v katerem mu žugajo anarchisti, da bode on prvi, nad katerim se bodo močevali zaradi tega, ker so zaprli Henryja.

Bombe v Parizu so sedaj res na dnevnem redu. Dne 22. t. m. našli so bombo pred kavarno Covazza v palači „Royal“. Bomba so prenesli v kemičko delavnico, da jo tam preiščajo. — Minister notranjih zadev je odredil, da plača država pogreb gospa Calabresi, katera je umrla za rane, ki jih je prizadela bomba, v hotelu „Espresso“.

Vi, gospodičina Anka, — začne Milan — „da ste živel dan za dnevom v tem zraku, v tej prostoti, med to krasoto, med tem ko sem moral jaz samotariti med pustim zidovjem. Pod tem solncom, med zelenjem, srodi prava ljubezen, ki je stokrat močnejša od čustva, ki se roditi med pustim mestnim zidovjem. Zdaj te ljubim, mati, dvakrat, a v mestu, menim, ne bi mogel te tako močno ljubiti. Ni mi žal, kar sem storil, naj le reče prečestiti moj nječ, kar mu je drago!“

„Ti si divjak, ti si straten človek, moj Milan!“ pokrege ga mati, — „vem, da bom imela dovolj opraviti z bratom.“

Giers novarna bolan. Iz Peterburga po-
ročajo „Köln. Ztg.“, da je zdravje ruskega
ministra vnajnih poslov, Giersa, palečni
čas tako oslabilo, da se je batil najhujšega.

Različne vesti.

Visoki gostje v Opatiji. Včeraj je došla
brzjavna vest, da dne 10. marca dojde v
Opatijo nemška cesarica z otroci vred
in ostane tu več tednov po nasvetu zdrav-
nikov. Kakor se čuje, običejoj mej tem tudi
cesar svojo soprogoo in ostane več dni v Opa-
tiji. —

Imenovanje in premeščenja. Pristav okr.
sodišča v Ajdovčini Musina, imenovan je
pristavom pri goriškem sodišču; pristav okr.
sodišča v Pazinu, Bargelatto, imenovan
je pristavom pri sodišču v Rovinju. Pristavom
pri okrajskih sodiščih imenovani so avkul-
tantje: Piatotnik za Pazin, Signori
za Pulj, Parisini (extra statum) za sod-
niški okraj prisivnega sodišča v Trstu, Giac-
comeli za Pazin. Premeščeni so na svojo
prošnjo okrajski sodni pristavi: Platzer
iz Pulja v Sežano, Tuša iz Tolmina v Aj-
dovčino, (pridodeljen sodišči v Gorici) in Mi-
lanović iz Pazina v Koper.

Še druge skrbi „Indipendentjeve“. Ta
poštenjak si beli že sedaj glavo, kdo postane
naslednikom kanonika Sterka pri katedralki
sv. Justa. Boji se, da bodo Slovan, da-si je
bil ta kapitelj vedno le italijansk, kakor pri-
čajo tradicije, zgodovina in dokumenti. Še-le
poslovenjevalni manjci Dobrile in Glavine da
je pripisati, da se je udril slovenski naval v
cerkve in v kapitelj. Toda ni še prepozno
— tolaži se „L'Indipendente“. Zato pa naj
se požene mestni svet, dokler je še čas, da
varuje italijansko tradicijo kapitelja pri sv.
Justu.

Ubogi „Indipendent“. kolike skrbi te-
tlačijo! Ti meniš sicer, da te v škofski pa-
lači morajo slušati in ubogati, ako niso gluhi;
mi pa pravimo drugače: da bi bili gluhi in
slepi, aki bi te slušali!

Tržaška vprašanja. „Reichspost“ piše:
Javljajo se soglasno, da ministerstvo stopi pred
zbornico s predlogi v prid Trstu. V prvi vrsti
gre za javna skladisca, v drugi vrsti pa za
nove železniške zvezze. Mi nočemo soditi po-
pred, dokler ne dobimo v roku podrobnosti
teh nasvetov; a celo poslanska zbornica ne
utegne biti posebno naklonjena tem nasvetom,
kajti država je v poslednjih letih mnogo
žrtvovala za Trst. Ako se oglasti vlada z na-
sveti v prid Trstu, dobimo tudi priliko, po-
jasniti tudi političko stran trža-
škega vprašanja. „Zistem Rinaldini, ki ni
drugega nego nadaljevanje sistema Pretisovega,
zasiži pač, da ga jedenkrat resno in teme-
ljito postavimo pod drobnogled“.

Okradeno sodišče. Iz Pulja pišejo „Tr.
Tagblatt“ z dne 18. t. m.: „Sinoči ulomili
so neznani tatovi v tukajnjem e. kr. okraju
sodišča ter ukradli iz blagajne račno uložbe
v gotovem denarju in dragocenosti v skupni
vrednosti okolo 2000 gld. Tatove iščejo.“
Drzovitost tatov označimo že bolj, aki pri-
pomnimo, da je baš v istem poslopu, kjer je
okrajno sodišče, v pritličju glavna stražar-
nica mestnih stražarjev!

Skladna cesta preko Repentabra v Trst.
Ne vem, zakaj se tako zapušča skladna ce-
sta preko Repentabra v Trst, ko se cesta
na Sežano tako lepo in skrbno popravlja pod
istim cestnim odborom. Saj je prav tako, ali
zakaj ne velja isto za našo cesto, ki se v
isti meri ali pa že bolj rabi nego cesta v
Sežano? Zakaj se nas tako presira, saj pla-
čujemo tudi mi kakor drugi. Čul sem tudi,
da namerjajo graditi novo cesto iz Branice
preko Avberja in Sežane v Trst. To bi nas
uničilo. Gg. cestni odborniki z našo strani,
vzdrmit se! Nikar ne pritrjuje naredbam
v našo škodo!

Nekdo.

V Dekanih je bil dne 18. t. m. občni
zbor čitalnice, pri katerem so bili izvoljeni: g.
Josip Piciga predsednikom, g. Josip Toškan
podpredsednikom, g. Ivan Kuret tajnikom, g.
Ivan Mahnič blagajnikom in trije drugi go-
spodje pregledovalci računov. — Določilo se
je tudi, da se priredi prihodnja veselica na
Belo nedeljo, t. j. dne 1. aprila t. l. Vspored
tej veselici se prijaviti o pravem času.

ODBOR.

Iz Košane se nam piše: Dne 15. t. m.
vršila se je volitev občinskega odbora za

našo glavno občino. Volitev je vodil e. kr.
komisar okrajnega glavarstva postojinskega,
g. pl. Fladung. Naša občina šteje 7 pod-
občin, a volilcev je došlo 140. Nadejali smo
se, da se bode volitev vrnila mirno in zložno,
kajti ni bilo opaziti kakega nasprotstva. Za-
libog: varali smo se. Nekdo — imenovati ga
nočemo, da ne bi se reklo, da hujskamo proti
njegovemu stanu — hotel je še v tem tre-
notku preminjati imenik volilcev, kar pa je
zabranil g. volilni komisar, naglašajoč, da je
že pretekel rok za to. Posrečilo se je sicer
temu možu, da je bil izvoljen za odbornika
svoje lastne vasi, toda pri volitvi, katere so
so udeležili vsi občanji v treh oddelkih, pro-
padel je popolnoma se svojim krdelom 15
mož in vse vsem naporom. Zmagali smo
torej popolnoma; zato pa kljemo volilcem
srčni „živo!“ Sloga in edinstvo bodita mej
nami! Nadejamo se, da se sloga pokaže tudi
mej 18 odbornikov, ko bodo treba voliti ob-
činsko predstojništvo.

Za spomenik pok. Ivana Sluge darovali
so nadalje: E. Gherbaz, Fr. Zupan, V. Man-
dič, J. Dolzan, M. Markič, bar. Marenzi, Al-
bor Rajčić, J. Habat, C. Lukas, J. Miran,
A. Stiglic, V. Grossman, M. Sanković vsaki
po 1 gld. I. Benedik, F. Renko, V. Poči-
valnik, G. Dragovina vsaki po 2 gld. Št. De-
benjak 3 gld. 5 nč. K. Kastelic 5 gld. A.
Iskra in Jos. Stanič po 50 nč. Gruden 40
nč. Zeichen, Kalister in K. iz Herpelj vsaki
po 20 nč. Vaega 31 gld. 25 kr. Ako priče-
jemo že izkazanih 71 gld. 97 nč., je nabranih
dosedaj 103 gld. 22 nč. P. n. gospoda naj
blagovole nadaljnje vpisane zneske dopolniti
kmalu podp. odboru.

Nabiralni odbor za spomenik pok. Ivana
Sluge v Podgradu.

Policijko. Po noči od 22. na včeraj ulo-
mili so neznani tatovi v prodajalnico jestvin
g. C. Bocarollija v ulici Giulia hč. 45. Od-
nesli poslovodji razne obleke, vredno 80 gld.,
gospodarju pa kave, pruta in drugih božjih
darov v skupni vrednosti okolo 120 gld. Na
licu mesta našli so nek železni drog, ki je
lastništvo društva „Tramvaj“. Včeraj je prišla
na lice mesta policijka komisija, pozneje je
pričel preiskovat to zadevo pol. oficijal gosp.
Tit. No, „gospodje“ tatovi se bodo menda
gostili z ukradenimi predmeti, toda pojedli
menda ne bodo vsega nami in zaradi tega
nadejati se je, da jih zaražijo o prodaji. —
22letno Franciško S. iz Sežane so zaprli,
ker je sumljiva detomora. Misli se namreč,
da je S. dotična brezrečna mati, ki je nedavno
odložila novorojeno deto pred cerkvijo
sv. Antona novega. Služila je slednjč pri
neki rodbini v ulici Beccario. — Predsinoč-
nem ulomili so tatovi v prodajalnico jestvin
g. E. Cigoja v ulici S. Michele hč. 12 in
ukradli vago, milin za kavo, jedno budilno
uro in 3 steklenice vina, v skupni vrednosti
23 gld. ter 2 gld. drobiša. — Na Greti so
finančni stražniki prijeli dve sumljivi osebi,
ki ste peljali na vosičku 17 živih kokoši in
3 zaklane. Neposnana izjavila sta, da so kokoši
lastništvo messarja Pollija v Trstu; ko
je pa odredil vodja fin. postaje g. Gulič, da
naj spremi stražnik Zorzet sumljivi osebi k
Polliju, da se prepriča, da li so kokoši res
njegove, popihala sta jo, pustivši stražniku
voziček. Jednega bežečih ranil je stražnik s
sabljo po glavi.

Izpred sodišča. Dne 8. maja m. l. sprla
sta se na parniku „Imperator“ neki Juri
Ruzzier in kurjač Ugrina. Ugrina je pograbil
svojega nasprotnika za prsa, in loputniki ga
ob tla sunil ga je parkrat v rebra tako, da
mu je zlomil jedno rebro in ga tudi drugače
močno poškodoval. Predvčeranjim ga je ob-
sodilo deželno sodišče na 3 meseca težko
ječe. — 17letni Julij Rosetti pa je ujet 6
mesecov ječe radi tatvine.

Zaprli so na Dunaju agenta Karola Berenija
v Trstu, kojega je zasledovalo okrajno glavar-
stvo goriško po tiralnici, ker je iznevoril sveto
13.000 gld.

Po nepravidnosti so zastrupili v neki
tukajnjem rodbini 2½letnega bolnega otroka;
dali so mu mesto predpisane zdravila zob-
nikovega olja (Bilsenkraut). No, prihiteli zdrav-
nik dr. Strasser je kmalu rešil otroka iz ne-
varnosti.

Cerkveneg tatu Antona Berenija iz Trsta
je zasačil policijski oficijal g. Tit v sredo
zvečer. Dne 2. januvarja je bilo več stvari
pokrajenih v cerkvi sv. Ane v Kopru. Sum
je takoj letel na gori imenovanega 65letnega

Antona Berenija, kateri je še odsedel 12 let
radi cerkvenega ropa.

Požara. Predvčeranjim je nastal ogenj v
prodajalnici klobas Frana Bombiča v ulici
Farneto. Ognjegasci so kmalu udušili ogenj.
Škoda je kakih 100 gld. — Isteča dan je
nastal ogenj v stanovanju g. Afendulija —
Via S. Nicolo št. 6. — a škoda je neznatna.

Nezvest počar. V Dunajskem Novem-
mestu zastrupil se je dne 22. t. m. počar
Karol Pilz, ker se je bal, da zasledijo izne-
verjenje zneska 1600 gld., katerega je bil
zapravil. Zapustil je ženo in otroke v največji
bedi. —

Obsojeni člani „Omladine“. V popolnitet
naših vestij o obsojadi članov takozvane „Omla-
dine“ primašamo še te-je zanimive podatke.
Ako se stejemo vse kazni obsojenih, raz-
vidimo, da iznajmo obsojbe skupno 96 let, 2
meseca in 28 dñi težke ječe in zapora ter
290 gld. globo.

Razprava proti morilcem Mrve. V do-
polnitve naših vestij o tej razpravi, ki je v
nekaki zvezni z razpravo proti „Omladini“,
objavljamo še te-je podatke: Obtožba je na-
perjena v prvi vrsti proti 18letnemu klučar-
skemu vajencu Otokarju Doležalu in proti
17letnemu delavcu Franju Dragounu zaradi
hudodelstva zavratnega umora, potem proti
29letnemu rokovičarskemu pomočniku Josipu
Križu zaradi naročenega umora; proti njegovemu
24letni ženi Ani Križ ter proti 29letnemu
ogljarju Heniku Vojtehu in 28letnemu kan-
didatu pravosodja Antonu Češku, tajniku
mladočeškega klubu pa zaradi skrivide na
zavratnem umoru. Poleg tega zatoženi so vse
(izjemlji Ano Križ) hudodelstva ščuvanja proti
vladarju, državnemu upravi in vladni obliki (po
§. 65. lit. a) b) c) kaz. zak.) ter prestopka
tajne zveze kot članovi „Omladine“; Anton
Češek pa vrhu tega že prepovedanega širjenja
mladočeškega razglossa, katerega so objavili.
Mladočeši takoj po razglasenju izjemnega
stanja (po §. 8. in 24. tisk. zakona). Vojteh
pa še hudodelstva javnega nasilstva, ker se
je grozil Mrvi, ko je bil poslednji še pri živ-
ljenju. Josip Križ, Doležal in Dragoun so
obtoženi končno tudi zaradi hudodelstva
glede zakona o dinamitu, ker so se, kakor
amo že priobčili, baje dogovorili, da ubijejo
Mrvo in policijskega višjega komisarja Oliča
z dinamitem.

Značajen rabelj. Rabelj Jones v Mel-
bourne moral bi bil dne 15. m. m. usmrteni
detomoriko Minno Knor. Toda usmrtenje se
ni moglo izvršiti isti dan, ker se je rabelj
obesil v svojem stanovanju. Ostavil je pismo,
v katerem pravi, da si konča življenje, ker
se je obvezal, da nikdar ne izvrši smrtno
sodbo na ženski.

Emil Henry, napadalec kavarne „Termi-
nus“ v Parizu, je sin nekega polkovnika iz-
za meščanske vojske leta 1870-71 v Parizu.
Emil Henry in njegov brat Fortunat sta v
Parizu znana anarchisti; oba sta bila že več-
krat zaprti zaradi ščuvanja. Fortunat Henry
sedaj še sedaj v ječi, ker je bil lani obso-
jen na 3 leta zapora zaradi ščuvanja. Emila
Henryja vzgojila je njegova teta, očetova
suster, katera je soprga nekega bogatega
plemiča. Emil je po dovršenih srednjih šolah
obiskoval visoko tehničko šolo, toda propadel
je o ispitih. Zatem se je bavil s tem, kar
mu je prišlo pod roko: bil je pisar, knjigovo-
vodja, meštar, trgovec itd.; v nobeni službi
pa ni vtrpel več tednov.

Župnik Kneipp v Rimu. Sloveški zdravnik
z vodo župnik Kneipp iz Wörishofena na
Bavarskem, bil je dne 20. t. m. v avdijen-
ciji pri papežu. Sporočili smo bili nedavno,
da je bil sv. Oče imenoval župnika Kneippa
komornikom sv. Stolice zaradi njegovega člo-
vekoljubnega delovanja. Kneipp je šel menda
zahvalit se na tem odlikovanju.

Človekoljuben mohamedanec. Iz Carji-
gradu poročajo, da je te dni umrl v Smirni
mohamedanski trgovec Hadži Ahmed Zade
Afendi. Vse svoje veliko premoženje (okolo
7 milijonov frankov) ostavil je v dobrodelne
in cerkvene namene. Z ostavljenim denarjem
sezidajo v Smirni bolnico in zgradijo mošejo
(mohamedansko cerkev), kateri bodo imeno-
vali po osnovateljev imenu.

Koledar. Danes (24.) Matija, apostelj;
Sergij. — Jutri (25.): 3. postna nedelja;
Valpurga op. — V ponedeljek (26.): Por-
firij, šk. ; Nestor, šk. m. — Polna luna.
Sulco izide ob 8. uri 53 min., zatonci ob 5.
uri 31 min. — Toplotna (včeraj): ob 7. uri
zjutraj — 00 stop., ob 2 pop. 6:8 stop.

Najnovejše vesti.

Dunaj 23. Nadvojvodinja Marija Imaku-
lata, udova nadvojvoda Karola Salvatorja, je
obolela pred nekaj dnevih na žilah desne
noge. Včeraj so se izdala poročila zdravnikov.
Današnje zjutranje poročilo pravi, da se
vnetje širi in da se bolnica po noči malo
moti.

Dunaj 23. Razprava proti anarchistom je
končana. 8 obtožencov je obsojenih, 6 opro-
šenih.

Napoli 23. Minola noč je uničil viličanski
požar neko osamljeno hišo, v kateri so bila
velika skladisca kož, tkanin in železnine.
Škoda znaša pol milijona. Dva vozniški in
jeden desetnik mornarjev, prihitevši na po-
moč, so ranjeni.

Trgovinski brzjavci.

Budimpešta. Pšenica za spomlad 7.31-7.33, za
jesen 7.57-7.58 Koruza 4:82 za maj; za junij 4:83
— — Oves za spomlad 6:73-6:75.

Pšenica nova ob 77 kil. f. 7:45-7:50, od 78
kil. f. 7:55-7:60, od 79 kil. f. 7:55-7:70, od 80
kil. f. 7:70-7:80, od 81 kil. for. 7:80-7:85, Rž
5:70-5:90; oves novi 6:91-7:35.

Ječmen 6:65-9:25; proso 4:20-4:60.

Ponudbe pšenice srednje, tudi povpraševanje
boji mladčno. Prodalo se je 12000 met. stot. —
Koruzna nekoliko bolja. Vreme lepo.

Praga. Nerafinirani sladkor: stalno. Za fe-
bruar 16:85-16:87. Za druge mesece ni povpra-
ševanja. Nova roba september 16:10.